

stran 8

Veliki intervju
s policijskim
ombudsmanom

stran 11

Obletnica zborov
KUD Svoboda
Črnuče

stran 19

Ustvarjalni
natečaj

glasilo

Četrtna skupnosti Črnuče

številka 1

september 2019

ČRNUŠKI GLAS

VODARNA JARŠKI PROD

Kakšno vodo pijemo v ČS Črnuče

Za prebivalce ČS Črnuče črpamo pitno vodo iz treh vodnjakov, ki zajemajo podzemno vodo v vodarni Jarški prod. Vodarna je del ljubljanskega centralnega vodovodnega sistema, ki poleg te izkorišča še podzemno vodo iz treh vodarn na desnem bregu Save in vodarne na Ljubljanskem barju. Naselja na levem bregu Save, od Črnuškega mostu čez Savo proti predmestnim četrtim, so z vidika oskrbe s pitno vodo avtonomna in bi podzemno vodo z drugih območij, razen iz vodarne Jarški prod, uporabljala le kot rezervni vodni vir. Vodarna leži na prodišču, kjer je še pred stoletjem tekla reka Sava in v številnih meandrih odla-gala karbonatne nanose gramoza, proda in peska. Neporaščeno prodišče se je v desetletjih spremenilo v nizek in redek gozd, ki mu danes pripisujemo ekološki in rekreatijski pomen. Nemirno strugo reke Save je človek s hidromelioracijskimi deli umaknil proti jugu, podzemna voda pa si še vedno utira nevidno pot v tleh pod nekdanjimi površinskimi rečnimi rokavi. Gladina podzemne vode je odvisna od hidroloških razmer in nivoja reke Save ter je

plitvo pod površino tal. Podzemna voda je v prodnih nanosih od nekaj metrov do 70 metrov globoko. Tu jo za oskrbo s pitno vodo zajemamo iz vodnjakov in črpamo iz podzemlja s potopnimi črpalkami.

Pitna voda iz vodarne nadaljuje pot neposredno do uporabnikov v Črnučah ali je začasno shranjena v vodohranih, ki sta na vzpetinah nad Izletniško ulico

in Črnuško gmajno, in od tu odteče do uporabnikov. Pitna voda iz vodarne Jarški prod odteka tudi v smeri proti vzhodu do Senožeti v občini Dol pri Ljubljani.

Kar zadeva koncentracijo mineralnih snovi, ima pitna voda iz vodarne Jarški prod spreminjajoče se lastnosti, odvisno od tega, ali jo črpamo iz vodnjaka na

KAKO RAVNATI PO PREKINITVI OSKRBE S PITNO VODO

- Ko je oskrba s pitno vodo ponovno vzpostavljena, je treba hišno vodovodno omrežje dobro sprati.
- Najprej poskrbite za spiranje pip v prostorih, kjer je nevarnost za zdravje manjša (npr. v stranišču), in ne v kuhinji, kjer pitno vodo uporabljate pri pripravi hrane.
- Pred spiranjem odstranite nastavke na pipah (mrežice ali usmerjevalnike vode). Očistite jih ali po potrebi zamenjajte.
- Pipo (mešalno armaturo, mešalno baterijo) postavite v skrajni položaj, v katerem teče izključno hladna voda.
- Pipo spirajte s turbulentnim tokom vsaj 15 minut. Turbulentni tok povzročamo z zaporednim hitrim zapiranjem in odpiranjem pipe.
- Za kratek čas premaknite pipo v položaj, v katerem teče izključno topla voda. Nekajkrat zaprite in odprite vodo.
- Dokler omrežja ne izperete, ne uporabljajte pralnih in pomivalnih strojev.

večji ali manjši oddaljenosti od reke Save. Uporabniki teh sprememb ne bodo opazili, z laboratorijskimi poskusmi pa jih zaznavamo. Skupna trdota pitne vode se spreminja od 10 do 16 nemških stopinj (ena nemška stopinja pomeni, da je v enem litru vode 10 miligramov kalcijevega karbonata), koncentracija kalcija od 55 do 85 miligramov na liter in magnezija od 12 do 19 miligramov na liter. Pomembnejših onesnaževal pitne vode antropogenega izvora, kot so topila, pesticidi in težke kovine, v bistvenih koncentracijah ne zaznavamo, prav tako so nepomembne sledi kovin geogenega izvora, kot so železo, aluminij ali arzen. Pitna voda je z vidika mikrobioloških parametrov skladna z zakonodajnimi določbami. Rezultati nadzora pitne in podzemne vode nas ne uspavajo, saj se zavedamo, da je območje zaradi visoke gladine podzemne vode in bližine reke ranljivo, prav tako smo seznanjeni z nevarnostmi, ki so bile ali so še v zaledju vodarne: številne skrite in nerazkrite črne gramoznice, polnjene z materialom nekontroliranega porekla, neurejen promet po ozkih, komaj prehodnih poteh, nepravilno odlaganje odpadkov in črna odlagališča, nasipanje tal z nekontroliranim materialom, sežiganje plastike in drugi sumljivi posli.

Na območju ČS Črnuče nadzorujemo pitno vodo na devetih kontrolnih točkah, tri od teh so vodnjaki. V prvi polovici letošnjega leta je bila pri uporabnikih ugotovljena ena neskladnost, in sicer zaradi mikrobioloških indikatorskih parametrov, ki običajno kažejo na nezadostno pretočnost sistema. Zdravje uporabnikov ni bilo ogroženo. Voda je pokvarljivo blago, in če hočemo, da ostane pitna, mora teči. To so vedeli že stari Rimljani, zato je voda v starem Rimu neprekinjeno tekla iz mestnih fontan. Seveda je danes to nedopustno ravnanje in voda iz naših pip ne teče nenadzorovano, saj varnost oskrbe s pitno vodo zagotavljamo drugače.

V vseh primerih neskladnosti pitne vode, pri katerih je mogoče določiti vzroke na javnem vodovodnem siste-

mu ali v interni vodovodni napeljavi, jih raziščemo, da se razmere ne bi ponovile, poskrbimo za odpravo vzrokov in po izvedenih ukrepih, ki običajno vključujejo spiranje internega vodovodnega sistema, preverimo ter dokažemo učinkovitost ukrepov s kontrolnim vzorčenjem.

Pitne vode iz vodarne Jarški prod ni treba pripravljati s tehnološkimi postopki, ker surova voda izpolnjuje zahteve za pitno vodo, poleg tega z gospodarenjem z javnim vodovodnim sistemom, ki vključuje omrežje, objekte in naprave, skrbimo za ohranjanje ustreznega zdravstvenega in tehničnega stanja sistema. Preventivno dezinfekcijo zaradi večje varnosti uporabljamo le, ko se zgodi večja okvara na katerem od večjih, t. i. primarnih vodovodov. O tem uporabnike vedno obvestimo.

Sistem obveščanja prek SMS-sporočil in e-pošte uporabljamo vsak dan, in sicer ob morebitnih motnjah v vodovodnem sistemu, ki povzročijo začasno prekinitev oskrbe s pitno vodo zaradi okvar ali načrtovanih vzdrževalnih del. Če gre za vnaprej načrtovana dela, uporabnike o načrtovani motnji obvestimo dan

prej, v primeru okvare pa v najkrajšem možnem času.

Tudi vas vabimo, da se vključite v sistem obveščanja, ne glede na to, ali živite v hiši ali večstanovanjskem objektu, kjer mora za tovrstno obveščanje poskrbeti upravnik objekta. Kljub nekajletnemu trudu še nismo prepričali vseh upraviteljev o vključitvi v sistem obveščanja, kar pomeni, da pomembne informacije včasih ne prispejo do uporabnikov ali jih dobijo prepozno. Pravočasno in razumljivo obvestilo lahko prepreči marsikatero odvečno skrb in slabo voljo, hkrati v obvestilu vedno dodamo opozorilo, da je pri oskrbi s pitno vodo treba ravnati samozaščitno.

Obrazec za prijavo v sistem obveščanja je na voljo na naši spletni strani www.vokasnaga.si/voka-elista-prijava. Za prijavo v sistem potrebujete številko odjemnega mesta, ki jo najdete na računu. Če smo vas z zapisom spodbudili k dodatnemu vprašanjemu, bomo nanje z veseljem odgovorili. Svoja vprašanja pa tudi predloge in komentarje nam lahko pošljete na e-naslov vokasnaga@vokasnaga.si.

dr. Brigitा Jamnik